

# Právo na obhajobu

Oznámí-li stěžovatel (sám, či prostřednictvím obhájce) jasně, srozumitelně a včas úmysl doplnit blanketní stížnost o věcnou argumentaci, nelze takové oznámení – až na výjimky – ignorovat. Stížnostní soud musí – až na výjimky – s rozhodnutím o stížnosti vyčkat, než stěžovatel avizované odůvodnění doplní, nebo marně uplyne lhůta, kterou si stěžovatel sám určil nebo kterou mu určil soud. Rozhodne-li stížnostní soud bez toho, poruší tím – nejde-li o výjimečnou situaci – právo stěžovatele na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a právo na obhajobu podle čl. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

(Nález Ústavního soudu České republiky sp.zn. II.ÚS 1893/26 ze dne 4.8.2026)

Ústavní soud rozhodl o ústavní stížnosti stěžovatele J. N., zastoupeného Mgr. J.E., advokátem, sídlem P., proti usnesení Městského soudu v Praze č. j. 7 To 203/2026-777 ze dne 18. června 2026, za účasti Městského soudu v Praze, jako účastníka řízení, a Městského státního zastupitelství v Praze, jako vedlejšího účastníka řízení, tak, že unesením Městského soudu v Praze č. j. 7 To 203/2026-777 ze dne 18. června 2026 bylo porušeno právo stěžovatele na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a právo na obhajobu podle čl. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod. Toto usnesení se proto ruší.

Z odůvodnění:

## I. Podstata věci

1. Ústavní soud se opakovaně zabývá otázkou rozhodování o blanketních stížnostech v trestních věcech za situace, kdy ten, kdo stížnost podává, avizuje její doplnění, a to buď v konkrétní jím samotným stanovené lhůtě, nebo bez takové lhůty. Trestní řád blanketní opravné prostředky, ani samostatnou lhůtu pro následné doplnění odůvodnění výslovně neupravuje. Praxe použití tohoto nadstandardního postupu umožňuje, byť fakticky vede k prodlužování zákonné - třídní - lhůty podle § 143 odst. 1 trestního řádu.

2. V tomto nálezu Ústavní soud shrnuje svou bohatou judikaturu, která při využití blanketní stížnosti s avizovaným doplněním odůvodnění klade na trestní soudy, nevyčkají-li doplnění nebo marného uplynutí lhůty, požadavek pro rozhodnutí o stížnosti aktivně reagovat a se stěžovatelem (zde, a i případně dále s ohledem na povahu textu ve smyslu osoby podávající stížnost podle trestního řádu, nikoli konkrétního stěžovatele v této věci) srozumitelně komunikovat. Při rozhodování musí současně soudy zajistit efektivní průběh řízení a respektovat právo stěžovatele na soudní ochranu a - jde-li o obviněného - jeho právo na obhajobu podle čl. 36 odst. 1 a čl. 40 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

3. Závěrem pak Ústavní soud apeluje i na osoby podávající blanketní stížnosti s avízem doplnění, aby vždy již samy konkretizovaly lhůtu rozumné délky, ve které tak učiní.

## II. Skutkové okolnosti a obsah napadených rozhodnutí

4. Stěžovatel byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 sp. zn. 43 T 10/2021 ze dne 24. června 2021, ve znění rozsudku Městského soudu v Praze sp. zn. 5 To 231/2021 ze dne 29. září 2021,

odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání šesti měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu 36 měsíců. Usnesením obvodního soudu ze dne 20. února 2025 (právní moc 8. března 2025) bylo podmíněné odsouzení ponecháno v platnosti a zkušební doba byla prodloužena o 24 měsíců.

5. Obvodní soud usnesením č. j. 43 T 10/2021-769 ze dne 28. dubna 2026 rozhodl, že stěžovatel vykoná trest odnětí svobody v trvání šesti měsíců uložený výše zmíněným rozsudkem. Stěžovatel byl pro výkon tohoto trestu zařazen do věznice s ostrahou.

6. Stěžovatel podal dne 8. června 2026 proti usnesení obvodního soudu v zákonné lhůtě blanketní stížnost. V textu výslovně uvedl, že: "vzhledem ke krátké lhůtě pro podání stížnosti a potřebě podrobně zpracovat veškeré rozhodné skutečnosti podávám tuto stížnost zatím bez jejího věcného odůvodnění. Konkrétní důvody stížnosti, skutkové a právní námitky, jakož i případné důkazní návrhy doplním následným podáním."

7. Obvodní soud věc předložil městskému soudu k rozhodnutí dne 15. června 2026. Stěžovatele nevyzval k doplnění stížnosti, ani mu nestanovil žádnou lhůtu k jejímu odůvodnění. Soudce obvodního soudu zadal pokyn kanceláři sdělit odsouzenému, že spis je postupován, ať zasílá další podání městskému soudu. Přípis takového sdělení, natož doručenka, a ani úřední záznam o jiném než písemném sdělení se však ve spise nenachází.

8. Městský soud stížnost stěžovatele 18. června podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu zamítl.

9. Stěžovateli byla 24. června 2026 doručena výzva obvodního soudu k nastoupení výkonu trestu odnětí svobody, a to nejpozději dne 24. července 2027.

10. Vzhledem k uvedenému stěžovatel spojil ústavní stížnost s žádostí o odklad vykonatelnosti napadeného usnesení, které Ústavní soud usnesením č. j. II. ÚS 1893/26-16 ze dne 7. července 2026 vyhověl.

### III. Argumentace stěžovatele

11. Stěžovatel se ústavní stížností podle čl. 87 odst. 1 písm. d) Ústavy České republiky a § 72 a násl. zákona o Ústavním soudu domáhá zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí s tvrzením, že jím bylo porušeno jeho základní právo zaručené čl. 36 odst. 1 a čl. 40 odst. 3 Listiny.

12. Stěžovatel namítá, že obecné soudy svým postupem stěžovateli fakticky odňaly právo účinně využít řádný opravný prostředek, tj. výkon práva mu nebyl umožněn. Městský soud si byl existence blanketní stížnosti a výslovně oznámeného úmyslu jejího doplnění plně vědom. Přesto se nijak nezabýval tím, zda byly stěžovateli vytvořeny procesní podmínky pro její odůvodnění, a stroze konstatoval, že odůvodnění blanketní stížnosti nebylo do doby rozhodnutí doručeno. Stěžovatel podotýká, že nelze přenášet důsledky procesního postupu orgánů veřejné moci na účastníka řízení. Považuje tudíž rozhodnutí městského soudu a postup za neústavní a odkazuje na ustálenou rozhodovací praxi Ústavního soudu (nálezy sp. zn. Pl. ÚS 32/16 ze dne 8. srpna 2017, sp. zn. IV. ÚS 790/25 ze dne 30. července 2025, sp. zn. III. ÚS 2934/21 ze dne 15. února 2022, sp. zn. IV. ÚS 905/20 ze dne 12. května 2020, sp. zn. IV. ÚS 478/20 ze dne 16. července 2020, sp. zn. II. ÚS 816/20 ze dne 28. května 2020 a další).

### IV. Předpoklady řízení před Ústavním soudem

13. Ústavní soud posoudil splnění procesních předpokladů řízení a dospěl k závěru, že ústavní stížnost byla podána včas oprávněným stěžovatelem, který byl účastníkem řízení, v němž bylo vydáno rozhodnutí napadené ústavní stížností. Ústavní soud je k jejímu projednání příslušný. Stěžovatel je právně zastoupen v souladu s § 29 až 31 zákona o Ústavním soudu a vyčerpал všechny

zákonné procesní prostředky k ochraně svého práva; ústavní stížnost je přípustná (§ 75 odst. 1 téhož zákona a contrario).

## V. Vyjádření k ústavní stížnosti a replika

14. Městský soud se k ústavní stížnosti nevyjádřil a Městské státní zastupitelství v Praze sdělilo, že se vyjadřovat nebude. Ústavní soud tak logicky stěžovatele ani nevyzýval k případné replice.

## VI. Posouzení důvodnosti ústavní stížnosti

### VI. a) Obecná východiska

15. Ústavní soud se problematikou tzv. blanketních stížností v trestním řízení opakovaně zabýval. S ohledem na ustálenost své náleзовé judikatury proto postačí shrnout její nosná východiska a z nich vyplývající požadavky na postup orgánu rozhodujícího o stížnosti.

16. Oznámi-li stěžovatel nebo jeho obhájce jasně, srozumitelně a včas úmysl doplnit blanketní stížnost o věcnou argumentaci, nelze takové oznámení bez dalšího ignorovat. Pro vznik povinnosti orgánu na oznámený úmysl procesně reagovat není samo o sobě rozhodující, zda stěžovatel:

a. uvede konkrétní lhůtu (srov. nálezy sp. zn. II. ÚS 816/20 ze dne 28. května 2020, sp. zn. I. ÚS 1661/24 ze dne 24. července 2024 a sp. zn. III. ÚS 345/25 ze dne 24. dubna 2025);

b. naváže doplnění na určitou událost (např. nahlédnutí do spisu, poradu s obhájcem, konzultaci se stěžovatelem nebo seznámení se s podklady rozhodnutí) (srov. nálezy sp. zn. IV. ÚS 478/20 ze dne 16. července 2020, body 13 a 15, a sp. zn. III. ÚS 2934/21 ze dne 15. února 2022, bod 14);

c. požádá orgán o poskytnutí lhůty k doplnění stížnosti [srov. nálezy sp. zn. II. ÚS 587/24 ze dne 11. září 2024, bod 17); nebo

d. pouze jednoznačně oznámí, že stížnost věcně doplní, avšak konkrétní lhůtu neuvede (srov. nálezy sp. zn. IV. ÚS 790/25 ze dne 30. července 2025).

17. Neexistuje logický důvod zásadně odlišovat situaci, kdy stěžovatel uvede nepřiměřeně dlouhou lhůtu, od situace, kdy konkrétní lhůtu neuvede vůbec. Ve všech případech je rozhodující, že zřetelně oznámil úmysl stížnost doplnit; orgán musí na takové oznámení přiměřeně reagovat (nálezy sp. zn. IV. ÚS 790/25, body 19 až 21).

18. Bylo-li doplnění stížnosti řádně avizováno, orgán rozhodující o stížnosti zásadně musí zvolit předtím, než o stížnosti rozhodne, aniž je stížnost doplněna, jednu z následujících cest:

a. stěžovatel konkrétní lhůtu uvedl

aa) Orgán avizovanou lhůtu akceptuje a s rozhodnutím do jejího uplynutí posečká.

Nevymezí-li se nijak orgán vůči stěžovatelem uvedené lhůtě, založí tím legitimní očekávání stěžovatele, že ji akceptoval a že s rozhodnutím do jejího uplynutí posečká. Bez předchozího upozornění proto zásadně nemůže rozhodnout před jejím uplynutím, ledaže by k tomu byl nucen aktuálním procesním vývojem (srov. nálezy sp. zn. Pl. ÚS 32/16, bod 93, sp. zn. IV. ÚS 2479/22 ze dne 13. března 2024, bod 12, a sp. zn. III. ÚS 345/25, bod 20).

ab) Orgán avizovanou lhůtu považuje za nepřiměřeně dlouhou, takže stanoví stěžovateli lhůtu přiměřenou.

Na nepřiměřeně dlouhou lhůtu má orgán reagovat transparentně. Rezignuje-li na takovou reakci, musí zásadně respektovat lhůtu oznámenou stěžovatelem (srov. sp. zn. I. ÚS 1661/24 ze dne 24. července 2024).

Zkrátí-li orgán lhůtu určenou stěžovatelem, musí jej o tom transparentně informovat a postup zachytit ve spise. Rozhodnutí o stížnosti nelze založit pouze na dodatečném tvrzení, že kratší lhůta byla obhájci ústně sdělena, není-li takový postup doložen ve spisovém materiálu (nález sp. zn. II. ÚS 3494/25 ze dne 27. března 2026, ve znění opravného usnesení ze dne 4. května 2026, body 34 a 35).

#### b. stěžovatel konkrétní lhůtu neuvedl

Orgán stěžovateli stanoví konkrétní přiměřenou lhůtu k doplnění stížnosti a před jejím uplynutím o stížnosti nerozhodne (musí tedy za běžných procesních okolností postavit konec lhůty najisto sám [nález sp. zn. IV. ÚS 790/25, body 19, 20 a 23, a tam uvedená judikatura]).

19. Pro a i b platí, že uplyne-li avizovaná, nebo soudem určená lhůta, a rozhodující orgán doplnění dosud nemá k dispozici, musí si podle okolností před rozhodnutím ověřit u orgánu, který napadené rozhodnutí vydal, zda tam doplnění nebylo včas doručeno. Stěžovateli nelze přičítat k tíži prodlevu při postoupení podání mezi jednotlivými orgány (srov. nálezy sp. zn. I. ÚS 1692/18 ze dne 4. září 2018, zejména bod 22, a sp. zn. III. ÚS 345/25 ze dne 24. dubna 2025).

20. Povinnost vyčkat na avizované doplnění nebo stanovit přiměřenou lhůtu není bezvýjimečná. O blanketní stížnosti lze bez dalšího rozhodnout zejména tehdy, jestliže:

a. aktuální procesní situace objektivně neumožňuje jiný postup (tato výjimka však musí být vykládána restriktivně a její použití musí vycházet z konkrétních okolností věci).

Při posouzení přiměřenosti postupu je třeba zohlednit povahu rozhodované věci, předmět řízení, délku požadované lhůty, dosavadní aktivitu stěžovatele a konkrétní práva nebo veřejné zájmy, které by mohly být vyčkáním dotčeny (nález sp. zn. IV. ÚS 487/23 ze dne 11. dubna 2023, body 17 a 19);

b. stěžovatel naváže doplnění na určitou událost, zaváže se je učinit "bez zbytečného odkladu" (tj. vymezí lhůty neurčitým pojmem), avšak po uskutečnění této události zůstane po zjevně nepřiměřenou dobu nečinný; v takovém případě není orgán povinen stanovit mu další lhůtu (sp. zn. III. ÚS 1230/24 ze dne 22. října 2024, bod 26).

21. Za dostatečný důvod pro rozhodnutí bez vyčkání na avizované doplnění nelze bez dalšího považovat:

a. obecný požadavek na urychlené vyřizování trestních věcí podle § 2 odst. 4 trestního řádu; tento požadavek je stanoven především k ochraně osoby, proti níž se trestní řízení vede, a nelze jej použít k omezení jejího práva na obhajobu (srov. nálezy sp. zn. IV. ÚS 905/20 ze dne 12. května 2020 a sp. zn. IV. ÚS 487/23),

b. pouhé přesvědčení orgánu, že stěžovatel měl z jeho pohledu fakticky dostatečný čas k doplnění stížnosti (srov. nález sp. zn. III. ÚS 2934/21 ze dne 15. února 2022), ani

c. tvrzenou právní jednoduchost nebo jednoznačnost případu, neboť předběžné věcné hodnocení důvodnosti stížnosti nemůže určovat rozsah procesních práv stěžovatele (nález sp. zn. IV. ÚS 790/25 ze dne 30. července 2025, bod 24).

22. Ústavní soud současně ale apeluje na osoby podávající blanketní stížnost s avízem doplnění, aby zásadně samy konkretizovaly lhůtu rozumné délky, v níž stížnost doplní. Nelze totiž vyloučit, že

vzhledem k okolnostem konkrétní věci by takové avízo mohlo být výjimečně považováno za zneužití procesních práv, které nepožívá ochrany.

#### VI. b) Použití východisek na posuzovanou věc

23. Z výše popsaných okolností dané věci je zřejmé, že městský soud postupoval v rozporu se závěry uvedené judikatury.

24. Ani obvodní soud, ani městský soud nestanovil stěžovateli konkrétní lhůtu pro doplnění blanketního podání. Městský soud rozhodl o stěžovatelově stížnosti, aniž vyčkal na jím ohlášené doplnění odůvodnění, a v odůvodnění napadeného usnesení neuvedl relevantní důvod pro nutnost vydat rozhodnutí neprodleně (a nesdělil ho ani dodatečně v řízení o ústavní stížnosti). Tím porušil právo stěžovatele na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny a právo na obhajobu zaručené čl. 40 odst. 3 Listiny.

#### VII. Závěr

25. Jelikož městský soud napadeným rozhodnutím porušil stěžovatelova základní práva zakotvená v čl. 36 odst. 1 a čl. 40 odst. 3 Listiny, Ústavní soud podle § 82 odst. 2 písm. a) zákona o Ústavním soudu ústavní stížnosti vyhověl a podle § 82 odst. 3 písm. a) téhož zákona napadené rozhodnutí městského soudu zrušil. Rozhodl tak bez nařízení ústního jednání, neboť dospěl k závěru, že od něho nelze očekávat další objasnění věci (§ 44 zákona o Ústavním soudu).

26. Na městském soudu nyní bude, aby o stížnosti stěžovatele rozhodl znovu poté, co mu stanoví přiměřenou lhůtu k doplnění věcné argumentace, a to v souladu se závěry tohoto kasačního nálezu a další závazné judikatury Ústavního soudu. To samozřejmě není třeba, doplní-li stěžovatel stížnost již dříve bez stanovení takové lhůty.

## Další články:

- [Vazební řízení](#)
- [Vazební řízení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání osoby k trestnímu stíhání \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Právo na obhajobu](#)
- [Peněžitá záruka](#)
- [Vazba](#)
- [Odměna zmocněnce](#)
- [Bezplatná obhajoba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vazba \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Uznání a výkon rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie](#)
- [Obchodování s lidmi](#)